

Is ontsteking de ontbrekende schakel in cognitieve bijwerkingen bij depressie?

Waarom dit onderzoek?

Elektroconvulsietherapie (ECT) is een van de effectiefste behandelingen voor (ernstige) depressie. Het risico op voorbijgaande cognitieve bijwerkingen tijdens deze behandeling blijft voor patiënten, hun naasten en behandelaars een punt van zorg. Tot op heden is niet goed bekend hoe deze cognitieve bijwerkingen ontstaan. Wij keken of inflammatoire markers kunnen aangeven welke patiënten vatbaarder zijn voor het ontstaan van cognitieve disfunctie voor, tijdens en na ECT.

Onderzoeksvraag

Zijn inflammatoire markers voorafgaand aan ECT geassocieerd met het cognitief functioneren vooraf, tijdens en na behandeling met ECT?

Hoe werd dit onderzocht?

In een longitudinaal cohort werden 97 ouderen (> 55 jaar) met een ernstige depressieve stoornis behandeld met ECT. We gebruikten de *Mini-Mental State Examination* (MMSE) om het cognitief functioneren wekelijks gedurende en na de behandeling te meten. De waarden van C-reef proteïne, interleukine-6, interleukine-10 en tumornecrosefactor-alfa (TNF- α) werden bepaald uit serum.

Belangrijkste resultaten

Ontstekingswaarden vóór de behandeling bleken geassocieerd met een lager cognitief functioneren vóór ECT (TNF- α). Ook werd een associatie gevonden tussen ontstekingswaarden en cognitieve bijwerkingen tijdens ECT (IL-10 en TNF- α). Doordat deze associatie aanwezig was vóór de start van ECT, konden we geen conclusies trekken over de invloed van ECT op deze associatie.

Consequenties voor de praktijk

Dit onderzoek suggereert dat patiënten met hogere ontstekingswaarden meer risico lopen op cognitieve disfunctie bij hun depressie. Deze patiënten zijn vervolgens vatbaar voor cognitieve disfunctie tijdens en na ECT, hoewel het aan ECT toe te schrijven effect onzeker blijft. Dit sluit aan bij wat we al weten over ECT, namelijk dat een lager cognitief functioneren vóór ECT een risicofactor is voor een lager cognitief functioneren tijdens en na ECT. Indien deze resultaten worden bevestigd, zou een vervolgonderzoek kunnen zijn: wat is het effect van toediening van ontstekingsremmende medicatie op het cognitief functioneren tijdens en na ECT?

AUTEUR

Angela Carlier

E-mail: a.carlier@propersona.nl

LITERATUUR

Carlier A, Rhebergen D, Veerhuis R, Schouws S, Oudega ML, Eikelenboom P, Bouckaert F, Sienaert P, Obbels J, Stek ML, van Exel E, Dols A. Inflammation and cognitive functioning in depressed older adults treated with electroconvulsive therapy: a prospective cohort study. *J Clin Psychiatry* 2021; 82: 20m13631.